

Motion till riksdagen 2017/18:30

av Tina Acketoft (L)

Minerallagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ändringar i minerallagen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Länsstyrelsen i Skåne på försök bör få vara ansvarig myndighet för prövning av minerallagen inom länet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksdagen har vid ett flertal tillfällen skärpt ett antal punkter i nuvarande minerallagstiftning men det är uppenbart att dessa skärpningar fortfarande inte tar tillräcklig hänsyn till enskilda markägare och andra allmänintressen, t.ex. miljöintressen. Minerallagen är till stor del skriven utifrån ett synsätt där mineralbrytning i princip prioriteras framför de flesta andra allmänintressen. Detta är inte rimligt, framför allt inte i områden med högt exploateringsstryck. I områden med högt exploateringsstryck är det av största vikt att lagstiftningen skapar en rimlig balans mellan olika riksintressen såsom gruvdrift och miljökrav. Det är likaså viktigt att en avvägning gentemot andra näringar t.ex. turismen görs. För att detta skall kunna åstadkommas måste ett antal basala krav tillgodoses:

Den myndighet som ger tillståndet måste ha en god insikt om hur de olika intressena kolliderar och kunna göra en avvägning mellan olika intressen.

Vid utgivande av undersökningstillstånd måste hänsyn tas inte bara till den sökandes lämplighet, utan också till lämpligheten av brytning i området. Detta så att onödiga ingrepp i känsliga markområden kan undvikas. Vidare skall en viss miljöprövning ske redan i detta skede.

Markägarna bör få yttra sig innan undersökningstillstånd beviljas och bolagens skyldighet att samråda med markägarna bör stärkas t.ex. vad avser skyldighet att samråda med markägare och innehavare av nyttjanderätt för att försöka träffa uppgörelse om genomförandet av undersökningen. Det som tas upp vid samrådet skall ligga till grund för arbetsplanen.

Skydd av natur- och kulturvärden gäller i hela landet. Detta är inte minst viktigt i avvägandet mellan gruvindustrins behov kontra andra näringar såsom turistnäringen. Därför bör riksdagen uppdra åt regeringen att göra de ändringar som krävs för ett utgivande av undersökningstillstånd där hänsyn inte bara tas till den sökandes lämplighet utan också till lämpligheten av brytning i själva området. Vidare måste lagen göras tydligare vad avser behovet att göra en sammanvägning mellan olika riks- och regionintressen som t.ex. miljövård och intresset för mineralbrytning.

Skåne

Villkoren för gruvbrytning i Skåne skiljer sig markant från villkoren i de traditionella gruvområdena i landet. Därför är det rimligt att ansvaret och besluten som rör gruvbrytning i Skåne förs över från bergmästaren till länsstyrelsen. De vinster som finns med att samordna myndighetsutövningen som en särskild myndighet innebär, kan inte anses finnas för gruvbrytning i Skåne. I stället överväger vinsterna med att samordna de tekniska kunskaper som finns på länsstyrelsen kring t.ex. berg och grustäkter i Skåne med eventuella krav på gruvtäkter. En överflyttning till länsstyrelsen skulle innebära betydligt bättre möjligheter att väga samman olika intressen vid beslut enligt minerallagen.

Tina Acketoft (L)